

Українська Трибуна 32

УКРАЇНСЬКА ТРИБУНА

ЩОДЕННА
непартийна демократична газета.
Виходить у Варшаві
під провідним керівництвом
Олександра Салікозського,
при участі видатних українських
літературних сил.

Особистий прибуток в редакційній справі від 11 до 12 год. ранку.

Дрібні рукописи не повертаються.

ПРЕДПЛАТА:

Початок: 1 рік наперед 300 марок, 6 міс. 150 марок.
За кордоном: 1 рік наперед 400 марок, 6 міс. 200 марок.
25 марок: Чехословаччина, Румунія, Австрія, Болгарія, Югославія, Румунія, Австрія 300 марок.
Зміна адреси — 75 марок.
ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:
За рядок першого першого тижня 70 марок, подальше по згодою.
Адреса редакції та контори:
Варшава, Нова Сітка, 22 (Włocławska, № 22, Świat, 2). Телефон редакції 229-99.

Ціна окремого примірника 30 мар.

Центральний Комітет Української Народної Республіканської Партії з глибоким жалем повідомляє громадянство про героїчну смерть в боротьбі за незалежність України членів партії

генерал-хорунжого ГАЛКИНА та сотника ЮРКА ВОЛОЩЕНКА

Ц.К.У.Н.Р.

„КНИГА“

Неперіодичний біографічний журнал, виходить не менш чотирьох разів на рік, розмір від 4-6 аркухів в 4°. Містить статті про дружарському справу, постановку Видавництва книгари у справу, технічні новини друкарського діла. Критичні розповіді про видатні літературні діячі в українській історії, рецензії на літературні твори, огляди літературного і культурного життя на Україні, так і за кордоном. Літературні новини, згадки і згадки української диалектології.

Видав Об'єднання Українських Видавців під загальною редакцією професора Дмитра Антоновича. — Адреса Редакції і Контори: Wien IX, Gortzallgasse 19/1, Vereinigung Ukrainischer Verleger.

Перше число „Книги“ на 5 аркухів друку вийде в світ 1-го листопада 1921 року. Вийде: Віда Галацій М. Грушевський, Українські стародруки, І. Боршак, Біографічний словник української мови, С. Червоненко. Де що про українську мову, В. Ш. Бабич, Українська справа в італійській пресі, Рецензії: Вільям Томариста, Науково-літературні відомості, Літературні життя, Хроніка літературного життя на 1918 рік, Історія української літератури до Рад. України, Інформаційний підхід Об'єднання Українських Видавців, Оголошення. — **ЖУРНАЛ МОЖНА ПОВЕРТАТИ:**

В АВСТРИ — Vereinigung Ukrainischer Verleger, Wien IX, Gortzallgasse 19/1.

В ПОЛЬЩІ — в Луцьку: Tarnów, Średnia 5. І Кієв: в Луцького Тарна, в Луцьку: Łódź, Byłoz 10. 500 марок.

В НІМЕЧЧИНІ — Gode i Wagoner, Berlin S. W. 47, Jorkstraße 84, bei Soloman 25 марок.

В ЧЕХО-СЛОВАКІЙСЬКІЙ — M. Balda, Praha III, Seitzova 4/III, Ukrajinskí Převodníci 20 чеш. кор.

В РУМУНІЇ — P. Măntănuș, București, Bala, Strada Ga. Șehina 22—23, 25 марок.

В АМЕРИЦІЇ — під редакцією проф. І. Давид, звертається до Об'єднання Українських Видавців у Відні, Wien IX, Gortzallgasse 19/1; Журнал виславляється по одержавні гроші.

4 листопада 1921 р.

З різних міст Великої пожеми славності Великої України почасно надходять повідомлення

про підняття повстанської хвилі, про діяльну акцію окремих повстанських груп, про переїзд на їх бік тих чи інших частин червоноармійських, про знищення цілих десятків большевицьких комісарів та комуністів взагалі. Все це розгортається головним чином в тілу тої армії, що була скуплена в останні місяці поблизу кордонів румунського і польського, викликає величезну паніку у большевицькій армії, що ще збільшується через те, що акція, яка йде від Дніпра й очевидно має свої завдання деморалізувати військову силу комуністів, зустрічає природний відгук в активних елементах Херсонщини, Поділля й Волині. Тут в останні часи почалася гостра й безпощадна боротьба дрібних місцевих повстанських організацій з комуністами. Своєчасно ми подавали на сторінках „Української Трибуни“ хроніку цієї кривавої боротьби. Зараз вона ще більше загострилася й пішла не тільки назустріч головній хвилі, що широко лавою котиться від Дніпра, але пішла й на Захід, асе більше захоплюючи прифронткову смугу, з якої найскорше доходить до нас відомості.

Очевидно, день великої помсти народної наближався. Розпочалася на Україні велика пожежа, яка на протязі останніх років не раз охоплювала нашу великострадну Батьківщину. Підіймається на клятого ворога весь український народ і в першу чергу правобережна Придніпрянщина, що завжди веде перед в гачих національних рухах.

Для нас не був несподіваним оцей останній рух, але, по нашим відомостям, він мусів спалахнути не так швидко. Та трапилися події, які були несподіванкою для українського народу. Повстанський організаціям стало відомим, що на вимогу большевицьких полків примусили Головного Отамана й найкращих вождів армії покинути Польщу, й Україна

прискореним рефлексом маніфестує свої симпатії, свою відданість національній владі з С. В. Петлюрою на чолі. З різних місцевостей присилають нам вісти, що гасла У.Н.Р. і імя Отамана Петлюри зараз на устах у всіх, хто піднявся на захист рідної країни від московських улірів та своїх вирождів і запроданців.

Починається велика хвиля національної української революції. Залле вона кров'ю широки простори Наддніпрянщини й, ми певні в тому, остаточно знищить і вимете з нашої батьківщини московського ворога.

Пійшли чулки, що дехто з наших народних героїв, вигнанців Польщі, зявився вже на Україні й взяв у свої руки керівання повстанням. Як що це дійсно так, то ми гаряче вітаємо цих лицарів наших, улюблених вождів народних.

Коли ти любиш рідний край, В ряди ставай!
Гори одвагою святою!
Бо тільки меч, а не слова, Здобуде нації права.
У ворогів її розвою.
Вперед же сміливо рушай,
Коли ти любиш рідний край!..

Наш заклик до допомоги громадянства до „Українській допомогти „Українській Трибуни“ і дати редакції можливість продовжувати свою працю на користь нашої національно-державної справи, — цей заклик наш дійшов до серця читачів. Кожного дня ми отримуємо від них щирі листи з додатком р.ж.них грошевих сум, про які й дамо в скорім часі повний звіт.

Висловлюючи тут сердечну подяку громадянам за діяльну підтримку нашого часопису, редакція вважає за свій обов'язок особливо зазначити на цій місці не тільки свою вдячність, але й найщиріше захоплення з приводу того незвичайного дару, який вона отримала від нашого вождя. Голодні й холодні козаки й старшини, відокремлені од світу неприязними дротами, виявили таку щирість й діяльну акцію, щоб урятувати наш часопис, яка зроби-

ла буквально чудо. Лише один стрілковий табір зібрав на протязі одного тижня для „Української Трибуни“ 106 тис. марок. Козаки відмовлялися від свого пайка, себто залишилися буквально голодними, аби придумати і свій внесок до загальної суми.

Признаємося, що те співчуття, яке так виявилось в наших таборних читачів, перевищило все, що ми могли собі уявити, і ми низько кланяємося нашим дорогим лицарям за їх велику жертву. Вона являється для нас не тільки дуже поважною матеріальною підмогою, але й величезною моральною нагородою й підтримкою. З таким громадянством, —

Отрута для душі

Отруйне жало III інтернаціоналу шукає увесь час найбільш дощукливий місце серед країн світу, де б можна було випустити большевицької отрути. Найбільше вразливим до цієї отрути є краї з низьким рівнем культури. Не даремне ж большевизм буйно розповівся на дикій території Москвіщини, не даремне він зараз має чималий успіх у країнах Азії.

І це ми помічаємо на прикладі Східної Галичини, в якій найбільше зденационалізовані верстви суспільства в купі з наймитами III інтернаціоналу склали комуністичну партію.

Галицькі комуністи почали зараз наступ проти Польщі, Української Народної Республіки, проти поважних громадських діячів Галичини і т. д.

Передо мною лежить „Маніфест Центрального Комітету Комуністичної Партії Сх Галичини до українських робітників та бідних селян.“

Нема сумніву, що цей маніфест широко розповсюджено на території Великої України, Галичини і Польщі, нема сумніву, що політично-соціальне і національне життя цих країн вкрито болотними ранами, тільки ж не комуністичною отрутою ті рани лікувати. Вона ще болотніше їх розвітряє, що більше поглиблює те лихо, що плазує по цих країнах.

Маніфест сплиняється над політикою Польщі в справі Східної Галичини, вбачаючи руйну її в переведенні великих податків, колективізації українських земель і т. д. і знаходить тут справді багато поживи для комуністичної агітації. І певного ефекту досягне. Через те Польща не повинна забувати, яка загроза стоїть перед нею, і мудро почати вигодувати болячки свого державного організму.

Маніфест одкидає політично-державні концепції Української Народної Республіки і Уряду Др. Петрушевича, він картас навіть Впереводців і закликає:

„Куйте крики і осторожно приготуйте до рішучого бою. В нас є і правдиві і ширі союзники — це Радянська Україна і Східська Росія. Там є наші приятелі, котрі в рішучий момент прийдуть нам з поміччю.“

Вихід з становища, яке склалося на землях Польщі й Галичини, маніфест вбачає, звичайно, в соціальної революції, в переході влади в руки робітників і бідного селянства. „Тоді устануть (?) усіякі спори українців, поляків жидів, всі згідно приступлять до будови нового ладу на основах комуністично-большевицьких.“

Закінчується маніфест гаслами, що як та шарманка надокучає, наумляла ухо і душу:

„Хай живе III інтернаціонал, генеральний штаб Світової Революції!“

однодушним, дисциплінованим й активним, — яким являються наші воляки, жадна справа не може загинути. Для нашого цивільного суспільства це найкращий навчальний зразок.

Друга велика сума, яку ми одержали, прибула до нас з Румунії. Її привіз нам шановний голова Української Дипломатичної Місії в Бухаресті К. А. Мацієвич. І знов таки склалася ця сума — 4200 лей — з пожертв нашого інтернозаного воєнства.

Ці факти заслугоують не тільки на те, щоб їх з вдячністю зазначити, але й на те, щоб над ними поважно замислитися та зробити з них відповідні висновки...

„Хай живе Радянська Україна і Росія!“

„Хай живе Польська Радянська Республіка!“

Одна з секцій III інтернаціоналу розпочала наступ, а в самій серці цього інтернаціоналу, в червоній Москві, вже б'ють „одбой“. Зруйнувавши всі підпори економічного життя, одкинувши всі етичні цінності старої культури, оголосивши нові цінності пролетарської культури, несучи світові нову правду, московський комунізм приніс лише голод, руйну, убиство душі людини, принизив її нижче тварини безсловесної, отруїв духовною розлукою все життя.

І вже падаючи в безодню, звертає він своє жижге благагання, виключаючи поміччю од капіталізму. І зараз во всіх сил добивається, щоб бути подібним до капіталістів, щоб заслужити повагу капіталу. Московський комуністи навіть пішли далі, вони за своїми всі негативні риси капіталізму і політичного абсолютизму. І зараз, коли дивився на їх „новий курс економічної політики“, не можна вдержатися од такого порівняння: малпа захотіла робити так, як і людина, наділа ціліндри на голову, фрак, червону камізецьку, всунула моноклу в око і стала в гордовиту позу. Дивується вся родина малп, але для нас, для людей, малпа завжди, до віку, зостанеться шаржем на людину.

Не соціальних реформаторів бачимо ми в московських комуністах, а божевільних малп, що захотіли стати вище од людини.

Такий присуд над комуністами винесло само життя. А що каже про них соціалістична наукова думка? Авторитетний представник європейського наукового соціалізму,

коментатор теорій Маркса, Карл Каутський в недавню надрукованій своїй книзі з непохитним переконанням доводить, що теорія большевизму не може бути розвитком теорії наукового соціалізму, навіть не має з ним нічого спільного.

„Большевизм — це чорна пляма в історії соціалізму,“ — констатує К. Каутський.

„Уже зараз маси міжнародного пролетаріату з жахом одвертаються од цих братоубивцьких влад. І коли большевизм ще довго буде на чолі влад, то ми ще можемо дожити до того, що він разом з капіталістами Заходу оголосить війну російському пролетаріату, який зараз бється за волю. Це буде завершенням своєї історії большевизму,“ — пророкує К. Каутський.

І хіба ми не бачимо, що проголошення його — вже на шляху до здійснення?

„Ніякої промисловости, ніякого транспорту, все робитимемо — на селах, а в містах лише урядові паразити і жebraки — ось якою стає соціалістична Росія все виразніше. Вона все більше й більше наближається до того рівня, на якому Росія була у XVIII столітті. Все більше розкладаються елементи, з яких на певній рівні розвитку м'г би були утвореним гарний економічний лад. Не тільки що найменшого постулу, а величезний крок назад. Росія зараз стоїть далеко далше од соціалізму, ніж вона була до війни.“

Це політико економічний стан Європи. А що твориться зараз комунізм в сфері людської душі, чути душі! Де на світі є ще країна де так потоптана була душа людини? Комунізм, отруївши душу людини, нищить людство, веде його назад, у глибини історії — до печер прадавніх малп.

Погаснуть всі огні на шляхах до ідеалів, огні, що засвітив геній людини, настане темрява безпросвітна. А ми будемо лаяти на чотирьох і будемо вити до високих, прекрасних зорь. Будемо вити од муки неясних споминів про те, що недалеко од нас колись були ті зорі.

Чи хочете туди, в це моторшне царство, ви, читачі комуністичного маніфесту? Чи хочете туди, в темну безпросвітну ніч людського небуття, ви в чийх руках доля і майбутнє народу?

Отрута комунізму розсюдиється по Галичині й Польщі. І повинністо кожного, особливо громадянсько-політичних діячів, є зараз — зробити все для того, щоб у цих країнах, замість сьогоднішньої задушливої атмосфери, стало чисте повітря, цей найкращий засіб боротьби з комуністичною отрутою.

А. Гершені.

Повстання на Україні

(По останній відомості)

ПІДВОЛОЧИСЬК. (Від вл. кор.). Особа, яка прибула сюди через Жмеринку, переказує, що в зв'язку з збиранням продоволства, на Уманщині в 20-х ч. життя виникло повстання селян проти большевицької влади. В той час червоної військової відтягнуті були до румунського й польського кордонів. Користуючись цим, повстанці легко винищили відділи й „Вохри“, й вся Уманщина була звільнена від большевицької влади.

Протяжачи через Ваплярку, інформатор мій чує від місцевої людности, що большевицькими спученнями Кудинця, Могилів, Ямпіль і Рибниця. Большевицькі під натиском повстанців в паніці, кидаючи зброю, тікають до Дніпра. Завершення, що наразі місце над Збручем — тільки рефлексія місце-

вої людности на події ширшого розміру, що відбуваються в Галичині України. Зібрані на кордонах Польщі червоної війська, насичені подіями в тілу, деморалізуються й розбігаються.

Повстання йде під гаслом повнозвонення влади У.Н.Р. й у всім на устах імя Головного Отамана Петлюри.

ГУСЯТИН. (Вл. кор.). Люде, що переходять кордон, оповідають, що в місцевостях, звільнених повстанцями від большевицької панує спокій. Населення само охороняє порядок. Сили повстанців зростають з кожним днем. Польські прикордонні постарунки збільшили контроль в прикордонній смузі й на українську територію ніхто не може перейти. Багатьох арештовують.

Європа й Совдепія

Большевики перелякалися. МОСКВА. (Польпрес). „Известія“ подають слідуючу фантастичну відомість: В Гданську підозріло дивляться на намір Франції використати місцевий порт для морської бази з метою стратегічних приготувань проти Росії. Миж іншим будувється широка залізнична колія, яка з економічного боку може дати тільки втрати.

Останній прок банкротів. З приводу ноти Чичерина до європейських держав про те, що совітська Росія може виплатити борги, політичний співробітник „Дайлі-Кронікл“ пише: „Російські довоєнні позички склали суму від 700 міль. до 1.104 міль. фунт. ст. Загальна сума позичок, заключених до 1 січня 1917 року, ріслася 3.358.000.000 фунт. ст. Таким чином російські довоєнні позички, які виплатити згодуються большевики, не складають, навіть, й одної третини загальної суми позичок.“

З цього ж приводу „Рул“ пише: „Нова сенсація. Большевики згодуються визнати державні борги Росії. Ця заява Чичерина є тільки глузуванням. Чим вони будуть платити? Тільки що Зиновєв у своїй промові заявив, що за закулєлений крэм за кордоном нема дим заплатити. Зали-

шається одно—пролати Росію чужоземним у рахунок виплати боргів. Той „гарний жест“, яким большевики при захопленні влади відкинули борги, зроблений був тільки для того, щоби підбити Росію чужоземному капіталові. Цього не зробить, однак, і безнадійний банкрот, щоби хоч на день відпочити годину росплати. І чим більше комуністи у цьому напрямку переводять свою політику, тим ясніше стає, що дні їх існування пораховані.

Не поспішають до „раю“. По статистичні польської делегації в комісії репатріаційній у Варшаві за час переведення репатріації з Совдепії до Польщі прибуло згідно договору 185 транспортів з 138.807 цивільними збігцями і 138 транспортів з 143.469 збігцями по-за договором—разом 282.276 збігців. За той самий час до Совдепії виїхало лише 38 транспортів з 3834 цивільними збігцями.

За той час до Польщі прибуло 47 транспортів з 25.835 військово-полоненими. З Польщі до Совдепії відправлено 88 транспортів з 65.797 військово-полоненими.

Французи відмовили Шаляпіна? ПАРИЖ. Французьке правительтво відмовило Шаляпінової дозволу приїхати до Франції для влаштування низки концертів. (Р)

Російська еміграція

Врангель і Російська Рада.

Виїзд Врангеля з Турції, який був призначений на середину жовтня на деякий час відкладається, також, як і переїзд російської ради.

Росіяне благають допомоги. ЦАРГОРОД. Адмірал Тирвиць розіслав по радіо таку відозву до населення Європи: „становище російських збігців у Царгороді, які одержували до 15 жовтня харчі від американського Червоного Хреста та французької влади, дуже погіршало через те, що у сучасний момент ці організації припинили свою допомогу й всі ці нещасні залишилися на нашому утриманні. В нашому ж розпорядженні нема ніяких засобів для їх годування, нам необхідна допомога, хоч би тимчасова. (Н.Р.).

Ація Бернадського.

ПАРИЖ. У розмові з співробітником „Тан“, бувший завідувач фінансовою частиною у Деніккіна проф. Бернадський радить французьким капіталістам та про-

мисловцям відкинути большевицькі пропозиції та працювати разом з представниками російської торговельно-промислової класи над відбудовою економічного становища Росії після падіння большевиків. Англіїці та німці вже складають умови з цими представниками. Бернадський радить французам робити так само. (Р)

Лід Червоною Москвою

Катування в Криму. ЦАРГОРОД. Збігці з Криму оповідають, що за останні 3 тижні большевики у Криму розстріляли 8 „демів“. Розстріляно 26 чоловік, про що опубліковано в „Крим-роста“. Арешти набрали жорстокого характеру.

Арешти в Батумі. ЦАРГОРОД. За невиплату нового податку в сумі—40 мільярдів (на торговлю) у Батумі заарештовано сотні торговців.

З польського життя

Скільки вугілля дасть Польщі Шлезек.

КАТОВЩЕ, 2.11. (ПАТ). „Górnictwo“ подає цифрові дані про розвиток продукції вугілля на Горішньому Шлезеку, так, напр., в 1917 р. було 67 копалень, в яких працювало 147.550 робітників і було вироблено 43.031.148 тон. На власність польської держави перейдуть ті копальні, які були власністю німецької держави, а саме: 1) копальня королєвська в Королєвській Гуті, яка в 1920 р. виробила 2.108.877 тон і займала 9.982 робітників; 2) копальні бельшувіцькі в Забзькому повіті, які в 1920 р. виробили 1.056.187 тон і займали 6.372 робітників; 3) копальня в Кнурові в Рибницькому повіті, яка в 1920 р. виробила 402.031 тон і займала 3.101 робітників.

Засвіи в Польщі.

„Gazeta Poranna“ містить розмову з віцепрезесом Ц.Т.Р. п. Гіполітом Дуніним Висоївцем, який зазначив, що положення засвіи у цьому році більш ніж задовольняюче, а головне, що тепер в б. конгресивній і Східній Галичині вільних облогів уже нема, існують вони ще тільки в самих східних повітах, про які немаємо ще жадних відомостей.

Суша цього року впала на озими, але завдяки штучному угноєнню вдалося поправити її. Як що тільки сніги добре покриють землю, то той рік матимемо добрий врожай.

Подорож мін. Скірмунта.

Міністр закордонних справ п. Скірмунт вчора виїхав до Праги, звідки ймовірно має удатися до Парижу та Лондону.

Подорож п. Скірмунта до Праги зв'язується з останніми польсько-чеськими переговорами. Подорож же до Парижу і Лондону зв'язана з найважливішими питаннями закордонної політики.

Смерть редактора „Myśli Niepodległej“.

Вчора вночі вмер Андрій Немєвський, редактор „Myśli Niepodległej“.

Виїзд Карахана.

Повномочний представник совітів у Варшаві Карахан виїхав до Берліну разом з головою російської репатріаційної делегації. Офіційною причиною від'їзду виставляється необхідність лікувати хворе серце Карахана. Однак є відомості, що від'їзд Карахана з Варшави передбачався вже в кінці вересня.

В політичних колах гадають, що Карахан вже не повернеться до Варшави.

Число безробітних збільшується

Як повідомляє „Gazeta Poranna“ в Лодзі ціла низка менших фабрик звільняють своїх працівників наслідком застою в промисловості.

Арешт „Kurjera Poświęcenego“
З роспорядження комісара уряду, конфісковано № 1 „Kurjera Poświęcenego“ від 2 листопада, за статтю „Валютний крах“.

Події у Львові

З тюрми при вул. Баторія.
Проф. д-ра В. Щурата і проф. М. Галуциньського фотографували і зробили дактильоскопічні знімки з рук, як зі звичайних злочинців бандитів. (В.)

Арештування комуністів у Львові.

Як повідомляють польські газети, арештовані в неділю у Львові комуністи були делегатами комуністичних організацій Варшави, Радомська, Львова, Станиславова, Коломиї, Кут, Тернополя, Сокаля, Рави Руської, Дрогобича, Борислава і Перемишля.

По професії їх склад був такий: 1 інженер, 1 доктор медицини, академік, різьник, серед них 1 гучула, в більшості реємігранти з Америки і робітники.

Між матеріалом, сконфіскованим підчас ревізії, були готові реферати комуністичного змісту, і т. п.

Предметом нарад з'їзду були справи організації, пропаганди і відносини східної галицької організації до центрального комітету у Варшаві.

В зв'язку з недавніми арештуваннями наступили вчора і сьогодні ревізії і арештування на провінції. Переслухання арештованих відбувається в будинку окружної команди поліції при вулиці Льва Сап'їги.

Арештовані в багатьох випадках відмовляються давати показання.

Про назвища арештованих нема можна довідатись. Загалом арештованих в неділю має бути 27 осіб, серед них знаходиться студентка медицини Гізовська. (В.)

Совітська Росія

Зїзд польських комуністів.
39 жовтня в Москві розпочався зїзд польських комуністів. На цьому зїзді між іншим будуть обговорюватись справи бюро комуністичної партії в Польщі, економічне положення Росії і нові методи пропаганди. (Р.)

Ріжні вісти

На ялбансько-сербському кордоні ЛОНДОН, 2.11 (ПАТ). По ялбанським відомостям коло Лурії виникли сутички між сербським і албанським військом. Містові загрожують сербське військо.

Арешт неревника замаху на Олександрю.

ГРАЦ, 3.11 (ПАТ). „Tagespost“ повідомляє з Білгороду, що керівник замаху на короля Олександра, Маринковець, заарештований в Атенях.

Кароль і Зита в руках англійців.
БУДАПЕШТ, 2.11 (ПАТ). По відомостям „Magyar Orszagh“, Кароль і Зита під Оршовою переведені з англійської канонерки на румунський монітор, який відвезе їх до Галацу.

Нота Красина до денікинців.

ЛОНДОН. Красин відправив англійському міністерству закордонних справ нову ноту, в якій він протестує проти інтернування офіцерів та солдатів білого російського війська в Єгипті, Месопотамії та инш. Інтернування їх мотивувалося тим, що на випадок повернення у Росію офіцери та солдати білого війська були б розстріляні. Совітське правительтво згодилося відправити в Єгипет та Месопотамію комісії для з'ясування питання, на яких умовах інтерновані російські солдати та офіцери можуть бути відправлені на батьківщину. Тим, хто повернеться в Росію, буде дана амністія. На що пропозицію англійське правительтво не дало відповіді. Замість цього воєвкам білого війська було дозволено поїхати у Владивосток, де вони беруть участь у боротьбі з большевиками. Красин просить повідомити його, чому цих людей було відправлено у Владивосток, та чому воєвків білого війська інтернують у ріжних частинах Британської імперії замість того, щоби відправляти їх у совітську Росію. (Р.)

Донські козаци.

ЦАРГОРОД. Донський отаман ген. Богачевський переїхав до Болграду. З ним виїхав і генерал Філімонов. В сучасний момент а Царгороді залишилось лише філіантропічні козацькі організації: ген. Баратова „Казачья помощь“ та козацький сільсько-господарий союз самостійників Дудакова, Балашова та ин.

Конференція держав-спадкоємців

ПОРТО РОЗО 30. X. (ПАТ). — Конференція держав-спадкоємців (у б. Австро-Угорщині) розпочала сьогодні наради. Головою обрано Авозано.

Вищі школи Кїва в сучасний момент

Політехнічний Інститут.—Університет і Медична Академія.—Український Архитектурний Інститут.—Академія Мистецтв.—Неповторливість життя вищих шкіл і її причини.—Біографи.

Більш-менш наглядну картину сучасного стану окремих вищих шкіл Кїва і теперішнього кївського академічного життя взагалі можна скласти на підставі даних того докладу, за котрим щимі дияни виступав у тарнівській секції Всеукраїнського технічного товариства, проїздом за кордон, український інженер Х., якому вдалося минулого місяця виїхати з Кїва, перейти польський кордон і виїхати для провадження своїх наукових студій в один з наукових центрів Європи. Даючи відомості про загальний науковий стан усіх вищих шкіл Кїва, докладчик, яко технік, більш детально зупиняється на житті вищої технічної школи, зокрема на кївській політехніці, за якою йому довелося бути безпосередньо зв'язаним у своїй науковій праці. Постараємося в коротких словах висвітлити на сторінках преси де-що з оголошеного докладником матеріялу що до обрисування сучасного життя вищих шкіл Кїва і подати ті висновки, які зроблено автором доклада.

В Кїві функціонують тепер такі вищі школи: політехнічний інститут з 4-ма факультетами, український архітектурний інститут, медична академія, академія мистецтва і університет до всіма, що раніш були факультетами, крім юридичного. Окремо від вищих шкіл, яко особіба спеціалізація вища наукова інституція, стоїть українська академія наук.

Кївський політехнічний інститут, який офіційно іменується

тепер Вищою технічною школою м. Кїва, має 4 факультети: механічний, інженерний, електро-технічний і агрономічний.

На чолі механічного факультету, яко декан, стоїть інженер Калиненко (партійна клічка), член всеросійської комуністичної партії, якого дійсно призиває—Калинков. Говорить досить чисто і граматно по українськи і не виявляє ворожості до української мови. Навіжком, ніби являється прихильником української школи, хоча всі свої виступи і промови виголошує по російськи. Деканом інженерного відділу є справжній професор Семівський.

На чолі електротехнічного відділу стоїть інж. Котелников, на чолі агрономічного відділу—проф. Веселовський (українець).

На чолі політехнічного інституту стоїть „професор“ т. Кухаренко. Скінчив за півроку скорочений курс петроградського технологічного інституту і тепер, як член комуністичної партії, обіймає посаду директора Вищої технічної школи м. Кїва. До т. Кухаренка довгий час директором інституту був всіма в інституті поважаений (як професурою, так і студентами) справжній, національно свідомий український інший декан агрономічного факультету проф. Веселовський.

Проректорами інституту є: Плотників по загальному справам і Лавринок по адміністративній частині. Обидва свідомі українці.

З колишнього складу професур багатоїх нема. Так, наприклад,

професорів Ерченка, Круковського і инш вигнали з інституту за контр-революцію. Деяких з професорів переведено в інші технічні школи. Дуже багато є нових професорів („професорів“) і особливо доцентів. Переважно жиди і москалі. Професорія і доцентів-українців дуже мало. Оголошено організаційною радою список наукових сил, яких запрошують зайняти катедри. Між ними по механічному відділу фігурує імя професора І. Фешенко-Чопівського.

Інститут не є установою автономною. Управляється особим правлінням, в склад якого входить відомий Щоголів.

Як наукова інституція, Інститут підупає страшенно, через розгон крахує наукових сил. Винятком являється агрономічний факультет, де випадково зберігся щасливий склад професури, завдяки якому факультет стоїть на досить високому науковому рівні (проф. Іванов, проф. Патон—страшний україножер, але знавець своєї дисципліни, й инші). Лябораторії і майстерні інституту без поновлення і ремонту інструментів і приладь на протязі кількох літ знаходяться, як це не дивно, все-таки в досить добром стані, але дають дуже мало практичної користі, бо матеріялів для дослідів нема і добути їх абсолютно нема звідки. Практичні випрви часто обмежуються оглядом одних приладь для дослідів, без переведення самих дослідів, яких зробити, через брак матеріялів, неможливо. Бібліотека інституту численно побільшилася книжками, але нових праць, студій і видань нема. За кордонна література в інститут не попадає (та чі й взагалі вона попадає тепер у Росію і на Україну!), а своїх наукових праць

нема вже на протязі кількох літ. Ніяких своїх видань інститут не випускає.

З підручниками справа стоїть дуже але. Старі видання розійшлися, а нових нема. Книгарні, як і всі взагалі склепи в місті, замкнені і не функціонують (навіть знато вивіски). Єдиним місцем, де випадково можна знайти якусь книжку, є т. з. „Свбаз“ (Єврейський Базар), де на лотках, поруч з старим лахміттям (нового нічого не купиш—нема), взуттям, річима повсякденного вжитку і необхідности можна знайти винесені на продаж книжки. Істнує, правда, ще один спосіб здобути книжок—це „користування“ приватними бібліотеками, яких господарі виїхали з Кїва і кинули їх на призволяше. Але таких бібліотек вже майже не істнує, бо всі вони „використані“. До речі, чудова і найбільша в Кїві українська бібліотека Дмитра Дорошенка, де було представлено майже цілком усю Українську, ростяється і скоро від неї нічого не зостанеться. В помешканні, де вона знаходиться, живуть якісь комуністи, які вивляють цілковиту байдужість до її розкрадення.

Не краще стоїть діло з рисовничим приладдям і папером. Готовалень і туші нема. Рисується старим, чужим струментом, в більшості олівцем. Батманського паперу нема давно й в помині. Рисовничим папером служить усякий папір, який більш-менш товще за звичайний (якого теж майже нема). Студентство користується для графічних робіт старими плянами, рисунками і проєктами, роблячи їх випрви на чистій зворотній їх сторони. Фарб для ілюстрування проєктів теж нема. Фарби заміняються штрихуван-

ням, олівцями і т. п. Відомості, які росповсюджені за кордоном, ніби для вступу до вищих шкіл не треба навіть бути грамотним, аби лише малася належність до комуністичної партії, значно перебільшені. Для вступу в інститут потрібне скінчення повного курсу середньої школи і вступ взагалі треба признати не легким. Правда, при прийманні студентів працює т. з. „революктив“ (офіційльний орган) для перевірки політичного егеда і минулого абитурентів. Але поруч з ним передаються також іспити рівеня знань студентів.

Що до української фізіономії інституту, то цю справу можна вважати остільки ж доброю, оскільки й надзвичайно злою. З одного боку зустрічаємося з фактом повної можливости цілковитого переведення української школи. Офіційне признання української мови за школою ще могло б видатися фікцією і політичною потоптанню її прав. В дійности ж цього нема. Усе діловодство інституту провадиться виключно на українській мові. Всі папери, свідоцтва, дипломи, які випускає інститут, пишуться тільки по українськи. Кожному професорові і доцентові надається право вибору для викладу своєї дисципліни той мови, яка йому більше до вподоби, не рахуючися з бажаннями аудиторії. Кожному студентові дається право захищати проєкт на тій мові, яку він вважає для себе найбільш улюбленою, не рахуючися з поглядами на цю справу професури. З боку адміністрації позне нестворчання у цю справу. Більше того, навіть де-яке ніби старання сприяти українській інституту. Докладчик наводить при-

Українське життя

Повстання.

КИШІНІВ, 20.10. „Известія Одеського Губисполкома“ ч. 322 пишуть, що в Балтському повіті оперує один з ватажків „банди“ Заболотного. Ця газета пише, що „бандити“ на ст. Слобідка захопили декількох відповідальних комуністичних робітників.

Крім того повстанці захопили Першомайський повіт, де розправилися з комуністами і незалежниками. „Банди“ захопили склади з продовжатками і ведуть наступ на напрямку на Київ.

(Українпрес).

БУКАРЕШТ, 20.10. З певних джерел подають, що життя в Одесі й околицях зробилося неможливим.

Банди червоноармійців грабують не тільки на вулицях, але вдираються в помешкання, де обдирають все до нитки. На випадок протесту бандити не сплять перед убивством. Особливо знущаються над жидівським населенням і погрожують йому погромом, якого ще світ не бачив.

Влада переслідує бандитів остільки ретельно, що поки жадного арешту грабіжників не було помічено. (Українпрес).

Українці на Далекім Сході.

Життя українців на Далекім Сході, на який час з різних причин припинене, на нову ознавлює. Подаємо додаткові про це відомості до тих, що було вміщено в „Укр. Трибуні“.

Скрізь відбуваються красні наради, як наприклад красна нарада в місті Владивостоці, яка почалася 4 липня а скінчалася 10 липня. На нарадах обмірковуються питання внутрішнього життя українського шкільництва та кооперації. Крім цього красні наради принесли постанову перевести реєстрацію всіх українців і в тому напрямку вже йде робота.

На день 1 жовтня скликано до Хабаровська У український Далекосхідний з'їзд. На ньому, крім докладів секретаріату і з України, будуть порушені справи: національного самоврядування, військові, освітні і економічні справи.

Найкраще йде праця в місті Харбіні. Недавно була тут пожежа, яка знищила український „Народний Дім“. Але цей будинок знову відновлений і в ньому цільно приміщені всі українські інституції і товариства. В Харбіні є такі українські організації: Спілка української молоді, українське музично-драматичне товариство „Бандура“, Український Клуб, українське кооперативне товариство „Згода“, батьківська і учительська рада при школі, харбінська міська рада і манджурська окружна рада. Зараз йдуть заходи над zorganizванням товариства „Просвіта“ з центральною управою в Харбіні, і філіями в цілому краю. Це товариство має руководити шкільним і взагалі просвітним рухом в цілій Манчжурії. 1 вересня відкрито в Харбіні першу українську гімназію, директором якої призначено Горнінова. Також по селах заводять скрізь українські народні школи, а в одному хабаровському повіті за минулий рік відчинено 7 українських шкіл.

В серпні почав виходити в Харбіні місячник „Вимоги життя“, як орган Ради української громади в місті Харбіні. Редагує Ф. Солод.

Контакт з Україною слабкий. Рідко попадають листи, а ще рідше часописи. (В.)

З'явлення життя.

Громадські діячі України, Кубані, Білорусі та Грузії перебуваючи на еміграції в м. Празі, на скликах 28 жовтня і р. обговорювали політичну ситуацію, утвернену монархічною авантю-

рою Карла Габсбурга, винесла таку резолюцію:

„Громадські діячі України, Кубані, Білорусі та Грузії, перебуваючі на еміграції в Празі, обміркувавши політичну ситуацію, утвернену монархічною авантюрою Карла Габсбурга, констатують, що це спроба агонізуючого монархізму вернути втрачені позиції; не можна вважати справою, обмеженого значіння, бо відновлення монархії в Угорщині явилось би величезною загрозою, як для Ч. С. Р., так і для всіх інших республік—Середньої і Східної Європи, в тім числі й для України, Кубані, Білорусі і Грузії.“

Вітаючи чесько-словацький народ, що дружно піднявся проти реставрації монархії, підписані громадські діячі заявляють, що громадські сили названих дружніх народів мають готовність стати поруч з чесько-словацьким народом для боротьби за республіку, всіма можливими способами, до організації військових відділів включно.“ Підписали: М. Шаповала, Голова Зборів Укр. громадян і політичних діячів у Празі, Н. Кричевський, Голова Ч. К. білоруської партії соц. федералістів, Л. Л. Бич, Голова Виконавчого Комітету громадсько-політичних діячів Кубані, Г. Г. Агілло, представник Ч. К. для Ч. С. Республіки Соц.-демокр. робітничої партії Грузії (Укр. П. Б.).

В справі допомоги студентам.

24 жовтня відбулась в Празі нарада, скликана уповноваженим міністром д-р В. Герса, при участі радника д-ра Брожа, голови громадського комітету М. Шаповала, ректора Українського Вільного Университету проф. О. Колессі, представника чеської професури проф. Я. Бідло і трьох українських студентів для висення питання про організацію допомоги україн. студентам, якого в Ч. С. Республіці є вже понад 750 душ. Міністр д-р В. Герса заявив, що уряд республіки стоїть на тім, що треба дати поважну матеріальну допомогу, що становить студентства є критичне. Щоб наладити всю справу допомоги українській молоді в вищих, середніх і низших школах треба заснувати спеціальний комітет, з'ясування в трьох факторах: а) чеської професури і студентства, б) Української професури студентства і в) громадського комітету. Цей комітет мусить об'єднати всю справу матеріально-учебної допомоги, що ж до правної, трудової і инш. допомоги, то це буде на обов'язку Громадського Комітету. Ініціативу скликання нового комітету до ручено проф. Я. Бідло. (Українське Пресоє Бюро у Празі).

Допомога збігцям-українцям.

(Лист до редакції).

Прошу В. Ш. П. Редактора вмістити слідуюче повідомлення Голови Укр. Нац. Ради у Франції П. Ф. Савченка від 12.10 б. р. З огляду на зменшення діяльності, Амер. Черв. Хр. у Франції, зредуктування проекту відкриття школи для дітей збігців українців у Франції в біжучому шкільному році не є можливим. Укр. Нац. Радою будуть зроблені всі потрібні заходи в інших напрямках для допомоги дітям українців збігців і в разі досягнення конкретних результатів буде негайно повідомлено про це Голову К. О. С. Р. М. Ілінського. Одночасно прошу ласкаво прийняти від мене для Вашої школи чек на 17000 пол. мар. на банк Тор. у Чен. ч. 329 від 11 жовтня.

Прийміть запевнення в моїй глибокій пошани до Вас і всіх Ваших співробітників.

За Укр. Нац. Раду у Франції Савченко, Голова.

Голова К. Осв. Р. М. Ілінський

тою—для сільсько-господарчої школи. На разі поки що йде реалізація прожаю, про дальнше існування сіл-господарчої української школи ще нічого не чути, а будинки стоять пустими.

Але цього мало. Зосталася в нас ще початкова школа, бувша церковно-парафіяльна. Вона налічує звиш 150 учнів і має 3 вчителів-українців і четвертого по польським предметам. Міститься в будинкові, спеціально для неї збудованому і вторік наново одремонтваному на кошти Тростанецької сільської громади. Проте для такої великої села і для стілької дітей це будинок затісний,—бракує ще одної залі (для третьої групи) та помешкань для 3 вчителів (поки що має помешкання тільки керовник школи).

Між тим зиялася в нашому селі жінка недавно звільненого з посади фельшера, пані Суша. Позаторішньої зими вона була вчителькою на сусідній колонії Березині, (в польській школі), але звідти мусіла втікати від розлюченої громади. Минулого року вона вже вчителювала на другій колонії (теж по сусідству)—Ігнатіці, і звідти її також вигнали—свої ж таки поляки. Щоб не страстити зовсім посади, вона на цей рік вирішила сісти на голову українців, в надії, що ці з нею вже нічого не зможуть зробити. На ціле село в нас є тільки одна польська фамілія Маєвських, яка складається з 4-х родин і може дати хіба 2—3 дітей шкільного віку. Однак пані Суша змайструвала явию фальшивого „приговору“ від якихсь 17 фамілій польських, що проживають ніби в с. Тростанці і хочуть мати польську школу. Як збиралась ці підписи, видно з того, що один з Маєвських сам признався, що фельшер (молодий пані Суши) апропонував йому підписатися, коли він до нього прийшов за лікарством. Другий знов—Коницький (з хут. Підсосяння мусів підписався від того, що в противний разі фельшер одмовлявся лічити зуби його жінці. Звичайно, ніякого сходу для складання цього „приговору“ не було.

На підставі цього „приговору“ інспектор шкільний відчинив у с. Тростанці польську школу початкову, призначивши керовничкою в ній п. Сушу. Проти цього, звичайно, ніхто не дерентить,—нехай собі відчиняють школу, яку хочуть, але біда вся в тім, що на жадання пані Суши інспектор шкільний звелів для цієї польської школи очистити залу в початковій залі українській. Тут і так нема де дітей та вчителів подіти, а ще кажуть віддати одну залу для чотирьох польських учнів, з якими п. Суша ніби то організує школу—звичайно, щоб мати для себе яке таке місце. До того ж ще й чоловіка її—фельшера—Восвідство недавно звільнило з посади за побори та експлуатацію людности. Видно, гарна пара, коли зо всіх сторін її виганяють,—значить, треба мститися тільки в українську школу, бо вже більше нікуди: свої не приймають, ре приймають.

Отже ми, уповноважені від сільської громади, звернулися до п. Інспектора з проханням—не порушувати нормального перебігу навчання в українській школі, і для тої польської школи в Тростанці призначити инший будинок, котрий є в селі досить. Ми звернули увагу на те, що коли в одному будинку містяться 2 школи, то немичне почутись непорозуміння спочатку між дітьми тих шкіл, а потім і між учителями, і замість науки почнуться всякі сварки та наклепки, особливо, коли на чолі одної з тих шкіл стоїть п. Суша, яку свої ж поляки вже двічі виганяли (видно, було за що!). Ми зазначили, що в Тростанці є ще багато вільних і цілком придатних будинків, де можна було б відчинити нову школу, не прешкоджаючи нам мати свою. Дивно справді, що мало не дві сотні українських дітей мусять тиснутись одно на другому, аби для 4 польських (чи, власне для п. Суши, вигнаної з двох колоній та її чоловіка, вигнаного Восвідством) дати притулок. Однак, пан Інспектор заявив нам, що школа не наша, а жондова, і він має право сам нею розпорядитися, а коли нам не подобається п. Суша, то може вона йому подобається, як учителька, і навпаки,

українські вчителі йому може не до вподоби і т. д. Так ні з чим ми й пішли.

Отже, звертаємось цим шляхом до всіх, кого це цікавить і кому про це відати належить: допоможіть нам врятувати свою школу! Невже тільки для того, щоб дати притулок вигнаним своїм ж звідусюди райшту Сушам можна руйнувати школу, з такими труднощами збудовану й ремонтвану на селянськ. трудові копійки—тільки тому, що це школа українська?

Зذورення Тростанецької сільської громади уповноважені Терентий Полішук, а за него неграмотного і за себе написались Константи Ольхович і Іларіон Гордіук.

З жидівського життя

Жидівська делегація на Вашингтонській конференції.

Жид. кор. бюро повідомляє з Нью-Йорку, що в зв'язку з конференцією, яка має відбутись в Вашингтоні в справі розбробння в Нью-Йоркських жидівських колах виникла думка вислати на конференцію жидівську делегацію з метою висловлення протесту проти переслідувань жидів у Східно-Европейських країнах.

Акція жидівських комуністів проти суботнього відпочинку. Сіон. Б. Пр.“ Акція проти суботнього відпочинку набирає все більших та більших розмірів у жидівських осередках сарвської Росії. Намагаються переконати населення в тому, що святкування жидів у суботу шкодить економічним інтересам країни.

Сіоністи в Берліні.

31-го жовтня під головуванням д-ра В. Якобсона у Берліні відбулося зібрання сіоністів Росії та України, які перебувають у Берліні. Після вступної промови Якобсона, в якій було охарактеризовано працю останнього з'їзду сіоністів в Карлсбаді, були окреслені завданням сучасного зібрання та мета російсько-української організації сіоністів, яку мають намір утворити в Берліні.

Ексцеси антижидівські в Будапешті.

„Жид. кор. Бюро“ повідомляє з Відня, що жовтні з армії регента адмірала Гурті, з бандами антисемитської організації, відрочення Угорщини“ і озброєними студентами в жидівських вулицях Будапешту в неможливий спосіб переслідували мешканців-жидів.

ВАРШАВА

Україня жидівських газет за брехню про уряд УНР.

„Наш Курер“ від 3 листопада ч. 301 на підставі повідомлення агенції „Польпрес“ подає, що Петлюра і український уряд перебувають у Тарнові.

Агенція ПАТ з дня 3 листопада офіційно повідомляє, що на підставі розпорядження комісаріату уряду м. Варшави, зачинено дві газети: „Наш Курер“ і „Дер Юд“, „за подання свідомо неправдивих відомостей, що буцім то Петлюра і український уряд перебувають в Тарнові“. Крім того скарфіковано ч. 301 „Наш Курер“ і ч. 216 „Дер Юд“. Редактори й видавці зазначених газет притягнуті до судової відповідальности.

Театр і музика

СЬОГОДНЯ В ТЕАТРАХ:

ВЕЛИКИЙ—Модям Бутерфлей.
РОЗМАТОСЬЦІ—Історія Сальомо.
РЕДУТА—Прохожий.
ПОЛЬСЬКИЙ—„Ленін“ і Прекрасна Гелена
МАЛИЙ—Восьма жінка Синьобородого.
НОВОСЦІ—Прекрасна Гелена.
ВОДЕВІЛЬ—Дам в горностях
ПОВШЕХІЙ—Похід духи.
ДРАМАТИЧНИЙ—Безодня.

БИРЖА	
(по нотуванням Кредит. Банку у Варшаві)	
Долари	2875
Франки	195
Фунти	11.600
Марки нім.	17
Корони	1,7
Рублі	0,76

Нотування на варшавській неофіційній биржі за 2 листопада були: долари 3000, долари канад. —, франки франц. 240, франки бельг. —, фунти 12.500, марки нім. 19,25, рублі золоті 1530, срібні 750.

ПОТРІБУЮТЬСЯ ЖІНОЧІ Й ЧОЛОВІЧИ ГОЛОСИ
для Української капели Кошиця.
Бажаючі вступити зголосують ся листовно до редакції „Укр. Трибуни“ на імя Кошиця.
День проби буде оголошений

Миколу Янчевського
чи хто про нього знає од імени його сестри Олі просять обов'язатись по адресі „Української Трибуни“ для А. Горжені.

На увагу школам, „Просвітам“, книгарням, кооперативам і Громадству!

Т. ШЕРЧЕНКО: КОБЗАРЬ

НАРОДНЕ ВИДАННЯ, ПОВНЕ В 1 ТОМІ З ПОЯСНЕННЯМИ Й ПРИМІТКАМИ ПРОФ. ВАС. СИМОВИЧА.

З портретом і біографією поета.

Ціна 50 мар. нім. з пересилкою. У Галичині, Австрії та Польщі 40 м. н.

Видання Т-ва „Українське Видавництво в Катеринославі“, К.-слав—Ляйпціг.

НОВІ ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

„ЯРИНА“ Український букварь, склав А. Воронещ, ІV, перероблене видання з усіма новими малюнками Ю. Магалецького, з додатком „Для учителя“: „Як учти з букваря „Ярина“. Ц. 8 м.

„ЯРИНА“ Українська граматка з читанкою, склав А. Воронещ, в 52 малюнках Ю. Магалецького, з додатком „Для учителя“. „Як учти з букваря „Ярина“ та „Як всти розовні з малюнками“ Ц. 15 м.

А. ВОРОНЕЦЬ Перша читанка з малюнками Ю. Магалецького. Ц. 7 м.

М. О. КОВАЛЕВСЬКИЙ Історія Греції та Риму, для школи й самонауки, з 46 малюнками й 3 картани. Ц. 12 м.

Ціни в німецьких марках, але платити можна всякими грішми по курсу дня. Продаж виключно за готівку. Книжки висилають негайно. На більші замовлення—значна знизка.

Ціни скрізь в пересилкою. Грощі (невеликі суми) можна прислати листом, а краще переказати на Konto E. Wugowij, Dresdner Bank, Berlin, або Wiener Bankverein, Wien, або просто на адресу:

Eug. Wugowij, Berlin SW. 47, Yorkstr. 84^{II} bei Salomon.

Каталог дурно. Казки й оповідання для дітей. Історичні оповідання й повісті.

Великий ілюстрований Календар Товариства „ПРОСВІТА“ на 1922 рік

Календар складається із трьох частей: календаріом, літерат. часть і оголошення. Календаріом виклазе докладний час скоду й заходу сонця та місяця кожного дня в році та потрібні астрономичні вісти.

Церковний календар із анказом укр., катол., правосл., лат. та жид. свят. Літературна часть календаря містить оригінальні актуальні статті наших найцінніших популяризаторів науки та письменників. Окрім вісти із поезій Івана Франка, Гринченка, Старшилього і др. поміщено в календарі ВИДІ ПАТРИОТИЧНИХ ПІСЕНЬ З НОТАМИ І СПРАВЛЕНИМ ТЕКСТОМ.

Календар Тов-ва „Просвіта“ на 1922 рік обімає 161/2 ар. друку 4¹. Наклад великий. Ціна 700 п. п., з портом 780 м. п.

Замовляти належить вже в канц. Тов-ва „Просвіта“. Львів, Ринок ч. 10.

На Волині та Холмщині

РАТУЙТЕ ШКОЛУ!

(Лист до редакції.)

Не маючи змоги в инший спосіб добитись правди та висловити свій ропсал, просимо В. П. Важного п. Редактора не відмовити вмістити на шпальтах „Укр. Трибуни“ цей наш глибокий протест проти утисків місцевої влади над нашою школою.

В „Укр. Трибуні“ вже сповіщалося (ч. 120) про те, що в с. Тростанці, Луцького повіту на Во-

лині зліквідовано остафінню сільсько-господарчу українську школу, розігнано вчителів, одібрано до 1000 пуд. збіжжя і до 2000 пуд. корисплодів (зі шкільної землі, якої було до 100 десятин), всю господарку, живий і мертвий інвентар, парового млина і 6 великих домів, опріч скількох холодних будинків, не дивлячись на те, що це все будувалося виключно на селянські кошти вісьмох волостей зі спеціальною ме-